

Allriskförsäkring för Entreprenadverksamhet AO 2000:3

| Allmänt villkor - Gäller från 2006-06-01

Det handlar om att vara trygg

Moderna

Allriskförsäkring för Entreprenadverksamhet AO 2000:3

Försäkringsgivare:

Moderna Försäkringar • Birger Jarlsgatan 43 • Box 7830 • 103 98 Stockholm • 0200-22 23 24 •
www.modernaforsakringar.se Bolagsverket • Org.nr. 516403-8662 • Filial till Tryg Forsikring A/S •
 Erhvervs- og Selskabsstyrelsen • CVR-nr. 24260666 Klausdalsbrovej 601 • DK 2750 Ballerup, Danmark

Detta försäkringsvillkor utgör en del av försäkringsavtalet mellan försäkringstagaren och Moderna Försäkringar, i fortsättningen kallat Moderna.

Försäkringens omfattning framgår av försäkringsavtalet som består av

- försäkringsbrev eller försäkringsbevis med specifikationer och särskilda villkor
- detta villkor
- Allmänna avtalsbestämmelser AB-DF
- Försäkringsavtalslagen (2005:104, FAL)
- övrig svensk rätt

Försäkringsbrevet eller försäkringsbeviset med specifikationer och åsatta försäkringsvillkor gäller före dispositiva lagregler. Innehåller de olika delarna av försäkringsavtalet motstridiga bestämmelser gäller tolkningsföreträde i den ordning som anges ovan, dock alltid så att särskilda regler har företräde framför generella.

Samtliga villkor är indelade efter ett gemensamt system, vilket medför att numreringen inte alltid är löpande.

Kursiv stil anger när ord, uttryck eller begrepp finns förklarade i kapitel Definitioner – Förklaringar i Allmänna avtalsbestämmelser och Definitioner–Förklaringar AB-DF.

Allriskförsäkring för Entreprenadverksamhet.....	2
AO 2000:3	2
I Egendomsförsäkring	3
1. Vem försäkringen gäller för	3
2. När försäkringen gäller	3
3. Var försäkringen gäller	4
4. Försäkrat Intresse.....	4
5. Försäkringsbelopp - Försäkrad egendom	4
6. Försäkrade skadehändelser	5
21. Skadevärderingsregler	6
22. Ersättningsregler.....	7
23. Självrisk	7
31. Säkerhetsföreskrifter.....	8
Definitioner – Förklaringar.....	13

Försäkringens uppbyggnad
Denna entreprenadförsäkring ger allriskskydd för egendom på *arbetsområde*, inklusive montagearbeten.

Dessutom ger försäkringen skydd för *befintlig egendom* i direkt anslutning till *arbetsområde*.
Försäkringen följer kraven på basomfattning i allriskförsäkring med beskrivning i AF AMA i anslutning till *AB* och *ABT* eller motsvarande branschavtal.

I Egendomsförsäkring

Försäkringen gäller för entreprenadverksamhet, som byggnads-, anläggnings- och installationsarbeten samt för *montage*.

1. Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för *försäkringstagaren*

Försäkringen gäller i fråga om

1.1 Entreprenaden

- även för försäkringstagarens beställare om denne är *byggherre*
- även för försäkringstagarens underentreprenör i den omfattning *försäkringstagaren* enligt skriftligt avtal med denne åtagit sig att hålla försäkring

1.2 Hjälpmedel

- även för ägare till *hjälpmedel* som *försäkringstagaren* leasar, hyr, lånar eller köpt enligt avbetalningskontrakt
- även för försäkringstagarens beställare om denne är *byggherre* och hjälpmedlet erfordras för att fullfölja det avtalade åtagandet

1.3 Befintlig egendom

- även för försäkringstagarens beställare och då endast om *försäkringstagaren* skriftligen har åtagit sig att försäkra denna egendom
- även för privatperson i egenskap av hyresgäst eller bostadsrättsinnehavare

1.4 Montagearbeten

- även för *slutlig beställare* av montagearbetet.

För annan än *försäkringstagaren* gäller försäkringen dock endast i mån den inte har rätt till ersättning genom försäkring som han tecknat för egen räkning.

2. När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar under den tid som försäkringen varit i kraft med de begränsningar som anges i 2.1-2.2.

För Entreprenad som utgör montageverksamhet gäller försäkringen under sammanlagt högst fyra veckor vid provbelastning, provkörning, provdrift, prestandaprov eller kommersiell drift.

2.1 Entreprenad för beställare

2.1.1 Entreprenadtid

Under entreprenadtiden gäller försäkringen till dess *entreprenaden* eller del därav avlämnats.

Vid skada som har orsakats av att *entreprenaden* helt eller delvis tagits i bruk före avlämnandet eller övertagandet gäller att försäkringen inte omfattar skada i den mån skadan kan ersättas genom annan försäkring.

2.1.2 Garantitid

Försäkringen gäller efter avlämnande eller övertagande

- under avtalad garantitid, dock i högst 2 år från garantitidens början, för skada som beror på *fel* i *Entreprenaden* och som upptäcks under garantitiden
- i högst 3 år från garantitidens början för skada som uppkommer vid avhjälpande av *fel* i *Entreprenaden*.

Detta gäller under förutsättning att försäkrad entreprenör enligt entreprenadavtalet är skyldig att ersätta skadan.

2.2 Entreprenad i egen regi

Försäkringen gäller till dess att *Entreprenaden* färdigställts eller dessförinnan tagits i bruk. Fördröjs färdigställandet eller ibruktagandet på grund av marknadsmässiga skäl gäller försäkringen under högst tre månader, räknat från den tidpunkt då färdigställandet eller ibruktagandet kunnat ske, om dessa skäl inte funnits.

3. Var försäkringen gäller

3.1 På arbetsområde

Försäkringen gäller på *Arbetsområde*, som står till den försäkrades disposition för entreprenadens eller montage utförande och som är beläget inom Norden.

3.2 På tillfällig plats

Försäkringen gäller även på tillfällig förvaringsplats inom Norden för material avsett att ingå i pågående Entreprenad som omfattas av försäkringen.

För *Hjälpmedel* gäller försäkringen även på annan plats inom Norden i samband med tillfällig förvaring, reparation eller service.

3.3 Transport

Försäkringen gäller under landtransport inom Norden till eller från *Arbetsområde* samt under lastning och lossning i samband med sådan transport.

4. Försäkrat Intresse

Försäkringen omfattar det lagliga intresset och endast sådan skada som består i att egendomens värde minskat eller gått förlorat. Försäkringen avser således inte förlust som beror på att egendomen inte kan användas under viss tid eller på beräknat sätt och inte heller förlust genom avbrott i verksamheten.

5. Försäkringsbelopp - Försäkrad egendom

Försäkringen gäller med i försäkringsbrevet angivna försäkringsbelopp.

Försäkringen omfattar egendom som försäkrad äger eller *försäkringstagaren* enligt entreprenadavtal eller annat skriftligt avtal är ersättningsskyldig för eller åtagit sig att försäkra.

Försäkring för *Entreprenaden* och *Hjälpmedel* är *Helvärdesförsäkring*. I övrigt gäller *Förstariskförsäkring*.

Följande egendom omfattas endast om särskilt tilläggsavtal finns.

- *Entreprenaden* – i den mån arbetsåtagandet överstiger 800 000 SEK – avseende petrokemisk industri, bro, viadukt, bergum, tunnel, dammbyggnad, vattenkraftstation, atomkraftverk, hamnanläggning eller arbeten under, i eller ovanför vattendrag, sjö eller hav.
- *Hjälpmedel* av typ mobilkran, tornsvängkran, gräv-, schakt-, väg- och pålningsmaskin samt övriga motordrivna fordon och släpfordon till dessa, luftfartyg, luftkuddefarkoster (svävare), hydrokoptrar, skepp och båtar, timmersläp, kassuner, pontoner, pontonkranar, mudderverk samt byggnadsverk under bogsering till sjöss.

5.1 Entreprenaden

Försäkringsbeloppet för *Entreprenaden* skall motsvara återanskaffningsvärdet jämte värdet av material, varor och arbete som beställaren tillhandahåller. Underlaget för beräkningen skall kunna uppvisas vid skada.

För årsförsäkring gäller att försäkringsbeloppet skall motsvara den vid beräkningstillfället största kända *Entreprenaden*.

5.2 Hjälpmedel

Försäkringsbeloppet för *Hjälpmedel* skall motsvara återanskaffningsvärdet.

Försäkringsbeloppet anges i försäkringsbrevet.

5.3 Övrigt

Försäkringen omfattar – om annat belopp inte har angivits i försäkringsbrevet – följande egendom intill högst nedan angivna belopp.

- *Befintlig egendom* tillhörig beställaren – om denne är *byggherre* – intill sammanlagt högst 2 000 000 SEK.
- *Befintlig egendom* tillhörig privatperson i egenskap av hyresgäst eller bostadsrättsinnehavare intill högst 20 000 SEK per lägenhet eller lokal.
- *Arbetstagares egendom* intill 8 000 SEK för varje arbetstagare eller det högre belopp som kan finnas angivet i respektive kollektivavtal, dock omfattas inte pengar och värdehandlingar.
- *Pengar och värdehandlingar* som tillhör *försäkringstagaren*
  - förvarade i låst värdeskåp enligt FTR 1028 (utgivna av Sveriges Försäkringsförbund) intill sammanlagt högst 40 000 SEK
  - vid rån och överfall intill sammanlagt högst 80 000 SEK.
- Ritningar och arkivalier samt datamedia intill sammanlagt högst 80 000 SEK.

5.4 Investerings- och indexändring

Värdeökning genom dels investering inklusive tilläggs- och ändringsarbeten och dels indexändring intill sammanlagt 30 % för varje *Arbetsområde* av senast uppgivet försäkringsbelopp för *Entreprenaden* ingår i försäkringsskyddet utöver gällande försäkringsbelopp.

6. Försäkrade skadehändelser

Ersättning lämnas, med nedanstående begränsningar och undantag, för oförutsedd fysisk skada på eller förlust av försäkrad egendom.

6.1 Undantag

6.1.1 Allmänna undantag

Försäkringen gäller inte för skada

- som består i förlitning, förbrukning, korrosion (t ex rost eller frätning), kavitation, beläggning eller annan avsättning såvida inte skadan uppkommer på grund av en extraordinär händelse. Med extraordinär händelse avses en plötslig och oförutsedd händelse som ligger utanför ramen för de risker som normalt är förbundna med användningen av den egendom som skadas
- som består i svamp, mögel, röta eller annan biologisk inverkan, såvida inte skadan är en direkt följd av en i övrigt ersättningsbar skada
- genom svinn
- genom stöld, bedrägeri, förskingring eller liknande förmögenhetsbrott. Försäkringen gäller dock för skada genom stöld eller annat tillgrepp om tidpunkten för brottet kan preciseras och om Säkerhetsföreskrifterna enligt 31.2, Inbrottsskydd, har följts
- av sådan art att den inte påverkar egendomens användbarhet eller som kan avhjälpas genom normal service eller justering
- på begagnad egendom ingående i sådan Entreprenad som utgör montageverksamhet. Undantaget tillämpas inte om den försäkrade kan visa att skadan inte till någon del orsakats av bristfällighet eller felaktighet i den begagnade egendomen
- vars uppkomst eller omfattning har direkt eller indirekt samband med dammgenombrott i damm som inte är Entreprenad.

6.1.2 Entreprenad

Försäkringen gäller inte för kostnad för att åtgärda

- fel i material eller i utförd arbetsprestation och inte heller för skada på *Entreprenaden* som orsakats av sådant fel
- Entreprenad som är felaktiga på grund av ofullständiga eller felaktiga beräkningar, ritningar, beskrivningar, råd eller anvisningar och inte heller för skada på *Entreprenaden* som orsakats av sådan felaktighet. Undantaget avser dock endast sådana kostnader som skulle ha uppkommit om felaktigheten hade åtgärdats omedelbart före skadans uppkomst.

6.1.3 Hjälpmedel

Försäkringen gäller inte för skada

- på förbrukningsmaterial ingående i *Hjälpmedel* t ex drivmedel, däck och slangar, filter, linor, packningar, remmar och kedjor, larvband och transport band om inte skadan uppkommit genom brand eller inbrott
- av sådan art som inte är till följd av påvisbar yttre orsak
- som består i sönderfrysning av förbränningsmotor med därtill hörande kylsystem
- som består i att till bergborrmaskin hörande utrustning såsom borrhäfte, borrstång, skarvhylsa och borkrona (borrmejsel) fastnar eller går förlorad under marknivå.

6.1.4 Befintlig Egendom

Försäkringen gäller inte utan särskilt tilläggsavtal för skada genom

- sprängning
- pålning, spontning eller annat grundläggningsarbete.

För *Befintlig Egendom* gäller försäkringen endast för sådan skada som har direkt samband med utförande av avtalat åtagande.

21. Skadevärderingsregler

21.1 Entreprenad, Hjälpmedel och Befintlig Egendom

Vid skada värderas denna till kostnaden för att utan dröjsmål återställa egen domen på ett rationellt sätt vad beträffar metoder och material.

I skadekostnaden inräknas inte merkostnad som föranleds av reparation på övertid eller som uppkommit därigenom att transport skett på annat sätt än sedvanligt transportmedel.

I skadekostnaden räknas inte den värdeminskning som föremålet efter reparation möjligen kan anses ha undergått genom skadan.

Utökas i samband med *återställande* skadat föremåls utrustning eller avkastningsförmåga, skall vid värderingen skälig hänsyn tas till detta.

Om *Hjälpmedel* eller *Befintlig Egendom* minskat i värde genom ålder, slitage och omodernitet med mer än halva nyanskaffningsvärdet vid skadetillfället, värderas skadan till kostnaden för *återställande*, dock högst till det på grund av ålder, slitage och omodernitet minskade värdet.

Återställs inte den skadade egendomen inom två år och på samma plats, värderas skadan till skillnaden mellan egendomens dagsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan.

21.2 Ritningar, arkivalier och datamedia

Skadan värderas till de normala kostnader som inom två år nedläggs för att återställa den förlust av för verksamheten nödvändig information som uppkommit genom skadan.

Med ritningar, arkivalier och datamedia avses endast sådana ritningar, register eller kartotek som innehåller information, som med nödvändighet måste återskapas vid skada.

21.3 Pengar och Värdehandlingar

Skadan värderas till de normala kostnader som inom två år nedläggs på *återställande*.

21.4 Värdering av skada på arbetstagares egendom

Arbetstagares egendom som den försäkrade är skyldig att ersätta enligt kollektivavtal värderas enligt kollektivavtalets regler.

Arbetstagares egendom i övrigt värderas enligt försäkringsbolagens norm för hemförsäkring.

22. Ersättningsregler

Skada värderas enligt värderingsreglerna i 21 och ersätts enligt följande regler.

Försäkringen skall inte bereda den försäkrade någon vinst utan endast lämna ersättning för liden skada, även om försäkringsbeloppet är högre.

22.1 Helvärdesförsäkring

Fullständig försäkring för *Entreprenaden* och *Hjälpmedel* föreligger om försäkringsbeloppet motsvarar minst det belopp som beräknas enligt 5.1 respektive 5.2. Föreligger fullständig försäkring ersätts uppkommen skada i dess helhet intill försäkringsbeloppet med de begränsningar som framgår av villkoren i övrigt.

Föreligger inte fullständig försäkring – underförsäkring – ersätts endast så stor del av skadan som försäkringsbeloppet utgör av det belopp som beräknats enligt 5.1 respektive 5.2. Vid underförsäkring görs motsvarande reducering för räddnings-, röjnings- samt forceringskostnader.

Vid skada under garantitiden föreligger inte underförsäkring om *Entreprenaden* varit rätt försäkrad i Moderna under entreprenadtiden.

22.2 Förstariskförsäkring

Gäller försäkringen på första risk ersätts uppkommen skada inklusive röjningskostnader intill försäkringsbeloppet med de begränsningar som framgår av villkoren i övrigt.

22.3 Räddnings- och Röjningskostnad

Utöver försäkringsbeloppet för den skadade egendomen ersätts nödvändiga räddnings och röjningskostnader vid skada som omfattas av försäkringen. Ersättning lämnas med högst 1 200 000 SEK.

22.4 Forceringskostnad

Utöver försäkringsbeloppet lämnas ersättning för skäliga merkostnader som beror på forceringsåtgärder i samband med reparation av ersättningsbar skada. Ersättning lämnas med 10 % av skadekostnaden, dock högst 1 200 000 SEK.

22.5 Skada vid transport till eller från arbetsområde

Ersättning lämnas intill försäkringsbeloppet, dock högst 400 000 SEK vid varje skada och endast om *försäkringstagaren* står faran för egendomen och skadan inte kan ersättas genom annan försäkring.

22.6 Vissa Hjälpmedel

För skada på *Hjälpmedel* befintliga på skepp, båtar, kassuner, pontoner, pontonkranar, mudderverk eller liknande är ersättningen begränsad till högst 400 000 SEK.

22.7 Låsändringar

Låsändringar till följd av att nyckel eller låskod förkommit ersätts med upp till 400 000 SEK. Ersättningen förutsätter att nyckel eller kod som förvarats i godkänt värdeskåp hos *försäkringstagaren* eller dennes ombud och stulits i samband med inbrott eller förkommit vid rån.

23. Självrisk

23.1 Grundsjälvrisk

Om inte annat anges i försäkringsbrevet är självrisken vid varje skadetillfälle 20 000 SEK.

23.2 Självrisk för beställaren

Vid skada som beställaren skall ansvara för är självrisken 40 000 SEK.

23.3 Flera skador

Endast en självrisk – den som gäller då den första skadan inträffade – skall tillämpas

- vid flera skador som orsakats av samma defekt hos en eller flera produkter
- för skador som uppkommit av samma orsak och vid samma tillfälle.

31. Säkerhetsföreskrifter

Med säkerhetsföreskrift avses en föreskrift om vissa bestämda handlingssätt eller anordningar som är ägnade att förebygga eller begränsa skada eller om vissa bestämda kvalifikationer hos den som har att tillse att säkerhetsföreskrifterna följs.

Den försäkrade svarar gentemot Moderna för att säkerhetsföreskrifterna följs av

- den försäkrades företagsledning
- övriga anställda hos den försäkrade
- entreprenörer och andra uppdragstagare som anlitas av den försäkrade
- annan som har att tillse att föreskriften följs.

Utöver här och i AB-DF, se särtryck, angivna säkerhetsföreskrifter är den som har att tillse att säkerhetsföreskrifterna följs skyldig att iaktta i försäkringsbrevet angivna säkerhetsföreskrifter som Moderna meddelat i syfte att förhindra eller begränsa skada.

Den som har att tillse att säkerhetsföreskrifterna följs skall även tillse att föreskrifter som i syfte att förhindra eller begränsa skada, meddelats i lag eller förordning iakttas.

Dessa föreskrifter avser

- brandfarliga varor
- explosiva varor
- kemiska produkter
- miljöskydd
- elektrisk starkströmsanläggning jämte tillämpningsföreskrifter.

Beträffande minskning eller bortfall av ersättning, om säkerhetsföreskrift inte iakttagits, se AB-DF särtryck.

31.1 Säkerhetsföreskrifter för brandförsäkring

31.1.1 Brandsläckningsredskap

Brandsläckningsredskap och larmanordningar skall finnas i den utsträckning och larmanordningar som anges av kommunens brandchef eller Moderna.

31.1.2 Brandfarliga heta arbeten

Säkerhetsföreskrifterna för heta arbeten gäller för tillfällig arbetsplats där heta arbeten utförs och fara för brand kan föreligga.

Med heta arbeten avses svetsning, skärning, lötning, takläggning, bearbetning med snabbgående verktyg och annat arbete som medför uppvärmning eller gnistbildning.

Tillståndsansvarig

Den som avser att bedriva heta arbeten på tillfällig arbetsplats (t ex ägare eller brukare av fastighet eller total-/generalentreprenör) ska skriftligen utse en tillståndsansvarig, som ska bedöma om arbetena medför fara för brand.

Om fara för brand bedöms föreligga, får heta arbeten utföras endast under förutsättning att den tillståndsansvarige

- utfärda tillstånd för arbetet på Svenska Brandförsvarsförbundet (SBF) blankett Tillstånd/ Kontrollista för heta arbeten eller motsvarande, som ska vara fullständigt ifyllt.
- under arbetets utförande förvissa sig om att nedanstående säkerhetsregler följs.

Den tillståndsansvarige får delegera sitt ansvar endast om den som utsett honom skriftligen medgett detta. Den tillståndsansvarige får inte utföra de heta arbetena.

Säkerhetsregel nr 1 - Behörighet

Den som ska utföra brandfarliga heta arbeten ska ha behörighet och erfarenhet av brandskydd. Detsamma gäller den som ska vara brandvakt. Behörighetsutbildning ska vara genomförd enligt den plan som beslutats av försäkringsbolagens och SBFs utbildningskommitté för heta arbeten.

Den som är utsedd att regelbundet vara tillståndsansvarig ska ha motsvarande utbildning och erfarenhet.

Säkerhetsregel nr 2 - Brandvakt

Brandvakt ska utses och finnas på arbetsplatsen – även under arbetsrast - under den tid som de heta arbetena utförs och under den efterbevakningstid – minst en timme – eller annan tid som den tillståndsansvarige angett i blanketten "Tillstånd/Kontrollista för heta arbeten".

Brandvakten får inte lämna arbetsplatsen förrän faran för brand upphört.

Brandvakt krävs inte när tillståndsansvarige bedömer att det är uppenbart att arbetet kan utföras med samma säkerhet utan brandvakt.

Säkerhetsregel nr 3 - Brandfarlig vara

För arbete i utrymme som innehåller eller har innehållit brandfarlig vara ska tillstånd inhämtas av kommunens brand-/räddningschef.

Säkerhetsregel nr 4 - Städning och vattning

Arbetsplatsen ska vara städad och vid behov vattnad.

Säkerhetsregel nr 5 - Brännbart material

Brännbart material på och i närheten av arbetsplatsen ska flyttas bort, skyddas genom övertäckning eller avskärmas.

Säkerhetsregel nr 6 - Dolda brännbara byggnadsdelar

Värmeledande konstruktioner och dolda brännbara byggnadsdelar ska undersökas med hänsyn till brandfaran, samt vid konstaterad brandfara, skyddas och göras åtkomliga för omedelbar släckinsats.

Säkerhetsregel nr 7 - Otätheter

Springor, hål, genomföringar och andra öppningar på och i närheten av arbetsplatsen ska vara tätade och även kontrollerade med hänsyn till brandfaran.

Säkerhetsregel nr 8 - Släckutrustning

Godkänd, fungerande och tillräcklig släckutrustning skall finnas tillgänglig för omedelbar släckinsats. Härmed avses slang med vatten eller två certifierade handbrandsläckare med minsta effektivitetsklass 34A 233B C (minst 6 kg).

Vid takläggning krävs:

Slang med vatten och två certifierade handbrandsläckare med lägst effektivitetsklass 34A 233B C (minst 6 kg) samt brytverktyg, t ex pikyxa och handstrålkastare. När förutsättning för släckning med vatten saknas, t ex vid risk för frysning eller vid lågt vattentryck, ska utrustningen kompletteras med ytterligare en certifierad handbrandsläckare med lägst effektivitetsklass 34A 233B C (minst 6 kg).

Säkerhetsregel nr 9 - Svetsutrustning

Svetsutrustningen ska vara felfri. Acetylenflaska ska vara försedd med bakslagsskydd. Svetsbrännare ska vara försedd med backventil för bränngas och syrgas. Skyddshandske och avstängningsnyckel ska finnas.

Säkerhetsregel nr 10 - Larmning

Räddningstjänsten/brandkåren ska kunna larmas omedelbart. Fungerande mobiltelefon ska finnas tillgänglig om inte stationär telefon finns inom räckhåll. Den som uppdras att larma ska känna till arbetsplatsens adress.

Säkerhetsregel nr 11 - Torkning och uppvärmning

Vid torkning eller uppvärmning genom förbränning av gas ska lågan vara innesluten så att den inte kan orsaka antändning.

Säkerhetsregel nr 12 - Torkning av underlag och applicering av tätskikt

Vid torkning av underlag och applicering av tätskikt får material uppvärmas till högst 300°C.

Säkerhetsregel nr 13 - Smältning av asfalt

Vid smältning av asfalt ska utrustningen uppställas, hanteras och tillses, enligt SBFs "Säkerhetsregler för smältning av asfalt vid arbete på tak och balkonger".

31.1.3 Tobaksrökning

Rökning får ske i kontor, matsalar, samlingslokaler, på särskilt anvisade platser och efter godkännande från kommunens brandchef även på fasta arbetsplatser. På övriga platser får rökning inte ske.

31.1.4 Branddörr och annan sektionering

Branddörr, brandlucka och annan liknande sektionering skall vara stängd under icke-arbetstid.

31.1.5 Motordrivet fordon

Motordrivet fordon (motorfordon, traktor, motorredskap och terrängmotor fordon) får i för arbetet erforderlig omfattning införas eller användas i lokal eller upplag under förutsättning att

- fyllning, tömning eller byte av bränslebehållare samt laddning av batteri sker på betryggande sätt och på plats avskild från lokalen eller upplaget i övrigt
- permanenta lastnings- och lossningsplatser försetts med brandsläckningsredskap
- Moderna och kommunens brandchef lämnat medgivande därtill, om lokalen eller upplaget är brand- eller explosionsfarliga.

Motordrivet fordon får inte utan medgivande av Moderna och kommunens brandchef garageras inom fabriktions-, lagerlokal eller upplag.

31.1.6 Speciella anordningar

Sådana anordningar där risk för överhettning föreligger, exempelvis bastu och kaffebryggare, skall vara försedda med ej urkopplingsbar timer.

31.2 Inbrottskydd

31.2.1 På arbetsområde

Egendomen skall – om den inte hålls under uppsikt – förvaras i låst

- lokal eller i
- container som uppfyller kraven enligt 31.2.3.3, Container.

Öppningsbara fönster ska vara stängda och reglade.

Om egendomens vikt eller volym innebär att den inte kan förvaras i låst lokal eller container ska egendomen

- förvaras inom låst inhägnat område som uppfyller kraven enligt 31.2.3.2, Inhägnat område, eller
- låsas fast t.ex. med kätting klass 3 och godkänt hänglås i hänglåsklass 3.

31.2.2 Försäkringstagarens eller dennes arbetstagares bostad

Vid förvaring i försäkringstagarens eller dennes arbetstagares bostad gäller krav på att ytterdörr är låst och öppningsbara fönster är stängda och inifrån reglade.

31.2.3 På stadigvarande försäkringsställe eller på annan plats under temporär uppställning eller förvaring

Egendomen ska förvaras i lokal som uppfyller kraven enligt 31.2.3.1, Skyddsklass 2.

Om egendomens vikt eller volym innebär att den inte kan förvaras i lokal eller container ska egendomen förvaras inom låst inhägnat område som uppfyller kraven enligt 31.2.3.2, Inhägnat område.

31.2.3.1 Skyddsklass 2

Byggnads omslutningsyta (vägg, golv, tak, dörr- och fönsterenhet mm) skall – såväl vad avser det byggnadstekniska utförandet som lås och reglings anordningar – motsvara *skyddsklass 2* enligt "Regler för mekaniskt inbrottskydd, SSF 200", utgivna av Svenska Stöldskyddsföreningen.

31.2.3.2 Inhägnat område

Området där den försäkrade egendomen förvaras ska vara omslutet av en inhägnad (stängsel, vägg, grind, port m m), som i sin helhet ger ett efter förhållandena godtagbart skydd mot *inbrott* och försvårar bortförandet av stöldgods.

Inhägnaden ska bestå av stängsel eller vägg och vara totalt minst 2,20 m hög, varav de översta 0,20 m ska utgöras av minst två rader taggtråd.

Inhägnaden ska anslutas så nära till marken att inkrypning under inhägnaden förhindras.

Inhägnadens fastsättningsanordningar, stolpar, stag m m ska vara förankrade i marken på ett godtagbart sätt.

Anmärkning

Exempel på godtagbart utförande av stängsel och väggar är

- flätverksstängsel av minst 3 mm tjock ståltråd med maskstorlek ej överstigande 50 x 50 mm
- vägg av trä, minst 25 mm tjock
- vägg av stålplåt, minst 1 mm tjock.

Grind, port och dörr

Grind, port och dörr ska fylla samma krav på skydd mot inbrott som stängsel och vägg enligt ovan.

Vid gångjärn till grind, port eller dörr ska finnas en spärranordning som förhindrar avlyftning i stängt läge.

Grind, port och dörr anses inte som låst om nyckel kvarlämnats i låset.

Grind, port och dörr ska vara låst med en godkänd låsenhet.

Anmärkning

En godkänd låsenhet består av

- godkänt lås och godkänt slutbleck eller
- godkänt hänglås med godkänt beslag.

Godkänt lås

Godkänt lås ska uppfylla låsklass 3 i SS 3522. Det innebär bl a att ett godkänt lås

- ska från båda sidor om dörren endast kunna öppnas och låsas med för låset avsedd nyckel
- får inte ha vred om inte vredet kan spärras eller frikopplas
- ska vara utfört så att inga delar som påverkar låsets inbrottskydd kan demonteras från låsets utsida.
- Sådana delar ska inte heller kunna demonteras från dörrens insida annat än med specialverktyg.

Godkänt slutbleck

Godkänt slutbleck ska uppfylla lägst låsklass 3 i SS 3522.

Godkänt hänglås med godkänt beslag för dörr, port eller lucka

Godkänt hänglås med godkänt beslag för dörr, port eller lucka ska vid invändig montering lägst uppfylla hänglåsklass 3 och vid utvändig montering lägst uppfylla hänglåsklass 4.

31.2.3.3 Container

Omslutningsyta

Container skall ha omslutningsytor av minst 1 mm tjock stålplåt eller annat utförande som för det särskilda fallet godtagits av Moderna. Eventuellt fönster eller annan öppning skall ha inkrypningskydd (ex stålgaller).

Godkänt hänglås med godkänt beslag för dörr, port eller lucka
Dörr, port eller lucka ska vara låst med godkänt* hänglås med godkänt beslag som uppfyller lägst hänglåsklass 4.

Dörr, port eller lucka anses inte som låst om nyckel kvarlämnats i låset.

31.2.4 Nyckel

Nyckel till dörr eller lås får inte förvaras på *arbetsområde* under icke arbetstid och skall handhas och förvaras på betryggande sätt. Den får t ex inte vara märkt eller placerad så att den kan identifieras av obehörig. Den får inte heller förvaras på sådant sätt i berörd lokal att den är lättillgänglig för obehörig.

31.2.5 Nyckelskåp

I nyckelskåp i anslutning till lokal enligt föregående stycke får endast förvaras sådan nyckel som uteslutande går till allmänt utrymme – såsom pannrum, soprum, hissmaskinrum eller liknande – vilket är betryggande avskilt från berörda lokaler i övrigt.

31.2.6 Lås och låskombination

Lås eller låskombination skall omedelbart bytas eller ändras om det finns anledning misstänka att någon obehörig innehar nyckel eller har kännedom om koden respektive låskombinationen.

31.3 Säkerhetsföreskrifter för datamedia

Aktuella system-, standard- och applikationsprogram skall finnas i minst två för datamedia exemplar.

Säkerhetskopior skall vara aktuell, korrekt och funktionsduglig samt förvaras på annan plats än försäkringsstället. Även de krav bokföringslagen ställer skall iakttas.

31.4 Gemensam föreskrift för dator och datamedia

För att förhindra och begränsa risken för driftstörningar skall den försäkrade

- upprätta säkerhetsrutiner för felhantering som skall omfatta befintliga system i anläggningen
- tillse att anläggningen har till kravet på driftsäkerhet anpassat skydd mot störning i elförsörjningen
- utse lämplig person jämte ersättare för denne att svara för att gällande säkerhetsrutiner följs och berörd personal är utbildad i såväl hanterings som säkerhetsrutiner.

31.5 Arkivalier

Arkivalier, dvs ritningar, register, kartotek o dyl, som vid skada inte kan rekonstrueras utan anlåtande av expertis, skall vara mikrofilmade eller på annat sätt kopierade. Filmen eller kopian skall förvaras på annan plats än försäkringsstället.

31.6 VVS-installationer och våtutrymmen

VVS-installationer och arbete i våtutrymmen ska vara fackmässigt utförda enligt materialleverantörens typgodkända anvisningar och enligt gällande branschregler. Arbetet ska utföras av utbildad personal med certifikat/utbildningsbevis för den aktuella installationen och det aktuella materialet.

Av protokollet från egenkontrollen ska framgå att provtryckning och andra av myndighet, branschorganisation eller materialleverantör föreskrivna kontroller genomförts på ett korrekt sätt.

Definitioner – Förklaringar

Med tillägg till Allmänna Bestämmelser AB-DF gäller följande definitioner och förklaringar.

AB

Allmänna Bestämmelser för byggnads-, anläggnings- och installationsentreprenader utarbetade av Föreningen Byggnadens Kontraktsskommitté.

ABT

Allmänna Bestämmelser för Totalentreprenader avseende byggnads-, anläggnings- och installationsentreprenader utarbetade av Föreningen Byggnadens Kontraktsskommitté.

Befintlig Egendom (objekttyp)

Härmed avses byggherren tillhörig egendom inom eller i direkt anslutning till *Arbetsområde*. Som Befintlig Egendom anses ej egendom som är att hänföra till objekttyperna Entreprenad och *Hjälpmedel*. Med Befintlig Egendom avses även egendom i direkt anslutning till Arbetsområde tillhörig hyresgäst eller bostadsrättsinnehavare.

Entreprenaden (objekttyp)

Härmed avses egendom och arbetsprestationer samt egendom av förbrukningskaraktär ingående i den försäkrades avtalade åtaganden. I Entreprenaden ingår även material och varor som *byggherre* tillhandahåller.

Till Entreprenaden räknas inte *Befintlig Egendom* som berörs av åtgärd för fullgörande av avtalat åtagande och inte heller *Hjälpmedel*.

Fel

Härmed avses när *entreprenaden* eller del därav inte utförts eller inte utförts enligt kontrakt.

Fordon

Med fordon avses bil och släpfordon.

Försäkringstagaren

Med försäkringstagare avses den juridiska person med vilken Moderna ingått avtal om försäkring.

Hjälpmedel (objekttyp)

Härmed avses egendom som inte är av förbrukningskaraktär och som erfordras för utförande av avtalat åtagande på *Arbetsområde*.

Montage

Med montageverksamhet avses *Montage* av mekanisk eller elektrisk utrustning som inte är avsedd för byggnads stadigvarande bruk.

Slutlig Beställare

Härmed avses den ägare eller brukare av anläggning för vars räkning entreprenad utförts.

Täckt fordon

Härmed avses fordon med överbyggnad av trä, plåt eller annat hårt material och med låsbara dörrar.